ГРАМОТА СЕЛЬСКОМУ НАРОДУ.

Разомъ съ Польщою и Лытвою пиднявшись противу Московського паноуванія, щобъ добоуты вичну свободу и щаслыву долю цилои нашои краины, заявляемъ передъ Богомъ, цилымъ свитомъ и народомъ, що другого щастія не жадаемъ для дорогои нашои краины и не вышоукоуемъ его нигде бильше якъ тильки въ воли, свободи, ривности и щастіи всихъ мирянъ, якоибъ воны виры и стану не булы. А жадаючи найбильше щастія сельского люду на вични часы постановляемъ:

А. Сельскій людъ въ селахъ и хуторахъ паньскихъ и казіонныхъ, однодворци, чиншовныки и такъ дальше, видъ сіого дня вольни, свободни и ривни въ правахъ другымъ обывателямъ краины.

Б. Можуть и маютъ право переходыты зъ мисьця на мисьце до сподобу, и нихто имъ къ тому перескожаты не буде.

В. Можуть и маютъ право оучитысь во всякихъ школахъ и буты въ краïовои службы на ривни зъ другыми обывателямы краины.

Г. Разомъ съ другыми маютъ право выбераты зъ помежъ себе выборныхъ до судивъ, радъ, и оурядивъ сельськихъ, повитовыхъ, земськихъ и найвыщихъ народныхъ.

Д. Будуть судытысь и правытысь наривни зъ другыми, тильки своими судами и властямы, зложенными зъ выборныхъ, маючихъ стерегты святои справидлывости, законивъ и безпечности особъ и добуткивъ кожного.

Е. Подати народни, земськи повинности и людей до народного війська будуть даваты тильки за постановою и дозволеніемъ найвыщои краïовои рады, зложенои зъ выборныхъ видъ цилои краины.

Ж. Земли орни, сыножати и садыбы паньски и казіонни, котори за чиншъ або за видробитки, або на выкупъ державы селяне, будуть видъ сього дня на вични часы власнистію кожного хозяина безъ жаднои за нихъ платы. Дидычи за ци ихъ земли будуть маты плату зъ народнього скарбу.

З. О надили землею сельскихъ людей, котори доси еї не малы, якъ будныки, бобыли, халупныки, двирски люде, і т. д. постановыть въ слушнымъ часи найвыща країова Рада.

И. Однодворци и чиншова шляхта будуть маты на вичну власнисть наривни зъ селянами земли садыбнои и грунтовои зъ земель паньскихъ де буде еї до воли за плату зъ народнього скарбу, або зъ коронныхъ земель.

І. Сельскимъ священныкамъ православнымъ — опричъ церковнои земли, назначаемъ плату гришмы, щобъ тильки не потребовалы воны видъ люду платы за духовны послугы, а скильки пріидеться платыты всякому священныкови, скаже найвыща країова Рада.

К. О кроме всього сказанного, кожному хто підійметься оружно зъ намы противу Московськаго панования, або здоровъ выйде, або зостанеться раннымъ; наділять найменшъ шість мургивъ земли и садыбу, въ земляхъ коронныхъ, або до смертноу плату зъ народнього скарбу.

Л. Сельскому людови надаючи выще просказани права вольности, обывательскои ривности всихъ передъ кожнымъ и земськои власности, ручаемъ и вичнo обицяемъ свободу правъ, виры якои хто прыдержуеться и оуживанія своей мовы въ школахъ, судахъ и другихъ земськихъ росправахъ.

Все выще пысане, оглашаючи сельскому людови Подоля, Волыня и Оукраины захованье и оборону правъ, наданыхъ цею грамотою, прысягаемъ передъ народомъ, цилымъ свитомъ и Всемогущимъ Богомъ. Въ Господне попеченіе виддаючи долю народа, которому вичного добра жадаемъ а цю грамоту виддаемъ до волостнои управы, на кожну волость.

Тымчасова Народня Старшына. (*М. П.*).